

gemeente
Het Hogeland

Schriftelijke vraag/vragen

cf. art. 35 Reglement van Orde

gemeenteraad Het Hogeland

Onderwerp:	De boer als buur vervolg
Portefeuillehouder:	Arjen Nolles
Datum beantwoording:	14-10-2025
Datum indienen vraag/vragen:	01-10-2025
Vragensteller:	Saskia Visser
Fractie:	GroenLinks

Toelichting:

Aanleiding: Op 31 januari 2025 hadden we als raad een verdiepingsbijeenkomst 'De boer als buur' over het gebruik van bestrijdingsmiddelen in de landbouw en de zorgen over de effecten daarvan op de gezondheid van omwonenden. Daaruit bleek dat de nieuwe omgevingswet mogelijk kansen/verplichtingen geeft om een gezonde leefomgeving voor inwoners te waarborgen, al was ook nog veel onduidelijk. Voor nieuwe situaties geldt een norm van 50 meter tussen het gebruik van bestrijdingsmiddelen en woningen/verblijfplaatsen. Boeren gaven aan oplossingen te zien in het gesprek met burens. Uit de uitzending van Pointer op 18 september 2025 over de lelieteelt in Drenthe blijkt hoe de spanningen tussen mensen op kunnen lopen bij gebrek aan beleid.

Vragen:

1. Wat is er in de organisatie gedaan met de informatie die op de verdiepingsbijeenkomst werd gedeeld? Wat is er opgepakt met welk resultaat? En waar wil het college nog werk van maken?

De presentaties van de verdiepingsbijeenkomst zijn gedeeld met de P10 gemeenten en de VNG. Met de presentaties aan de raad waren wij de eerste in Nederland die dit op deze manier heeft opgepakt.

Binnen de P10 is er een specialistengroep gemaakt waar de gemeente Het Hogeland onderdeel van is en ambtelijk is er bij de VNG is er een werkgroep gewasbescherming recentelijk ingesteld. Alle andere gemeenten hebben dezelfde vraagstelling en kijken naar wat oplossingen kunnen zijn. Dit vraagt een zorgvuldig proces.

Daarnaast is door de gemeenten bij het overleg Toekomst Landelijk Gebied aan de provincie Groningen gevraagd hier beleid op te ontwikkelen. Daarbij wordt er met name gerefereerd aan wat de teelt van voedsel is en wat siergewassen (o.a. bollenteelt). Gemeentelijk beleid op dit vlak kan wel, maar provinciaal beleid is wenselijk. Hiermee wordt een woud van verschillend beleid binnen de provincie Groningen voorkomen.

Beleidsmatig wordt er achter de schermen dus hard gewerkt aan kaders en beleid. Zodra daarin meer duidelijk wordt dan zal het college u informeren.

2. Op de verdiepingsbijeenkomst is geadviseerd om als gemeente in kaart te hebben (of brengen) waar op dit moment mogelijke knelpunten zijn. D.w.z. waar worden bestrijdingsmiddelen op minder dan 50 meter van woningen, tuinen, scholen, sport- en kampeerterreinen gebruikt. Hebben we deze knelpunten inmiddels in kaart of is het in het kader van het omgevingsplan (kleine woondorpen) mogelijk om dat binnenkort te doen?

Deze knelpunten horen inderdaad bij het omgevingsplan.

3. Kunnen we met name bij scholen, kinderopvanglocaties, woon-zorgcentra, seniorenwoningen, sportvelden en campings maatregelen treffen om de gezondheidsrisico's te beperken? Dit zijn immers de meest kwetsbare groepen (ouderen en kinderen) en situaties (plekken waar je geen ramen en deuren kunt sluiten als beschermingsmiddel). Zo ja, welke maatregelen of afspraken zijn er mogelijk en wat is ervoor nodig om dit ook daadwerkelijk te kunnen regelen?

Het betreft hier afspraken tussen individuele agrariërs en hun naaste burens. Dat kunnen ook de kwetsbare burens zijn. Het verdient aanbeveling dat zij eerst samen proberen tot een goede oplossing te komen. Lukt dit niet dan kunnen wij als gemeente hier een rol in spelen.

4. Welke regels kunnen we stellen aan het gebruik van bestrijdingsmiddelen op landbouwgronden die we als gemeente verpachten? Wat zouden daar de voor- en nadelen van zijn? Wat is ervoor nodig om dit te realiseren?

Een landeigenaar, daarmee ook een gemeente of de provincie, kan eisen stellen aan het gebruik van de te verpachten percelen. Dat kan bijvoorbeeld ook m.b.t. tot het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Dat vraagt daarbij om aangepast grondbeleid m.b.t. gronden die de gemeente verpacht. De raad heeft de mogelijkheid om het college te verzoeken het grondbeleid op dit punt aan te passen. De provincie Groningen heeft meer gronden in eigendom dan onze gemeente. Een provinciale regeling op dit vlak ligt dan ook meer voor de hand, ook vanuit eenduidigheid van beleid.

5. Hoe kunnen we als gemeente een rol spelen om de informatie en communicatie over dit onderwerp richting boeren en andere inwoners én tussen boeren en hun burens te verbeteren?

Verdeeld over de gemeente kunnen we avonden organiseren met boeren en hun burens met presentaties van kennisinhoudelijke instellingen gelijk aan de raadsinformatiebijeenkomst. Dit met als doel om boeren en hun burens dichterbij elkaar te brengen en het wederzijdse begrip te verhogen. Daarnaast is het ook zo dat boeren ook open dagen hebben waar omwonenden de boerderij kunnen bezoeken. Daar kunnen omwonenden zich ook op de

hoogte stellen van het werk van de boer. Van belang is dat boeren en hun buren in gesprek te gaan.

6. In de uitzending van Pointer wordt gesproken over de noodzaak voor landelijk beleid op dit terrein en dan gaat het met name over lelieteelt. In hoeverre kunnen we ook aandringen op landelijk beleid bij andere teelten? En welke rol kan onze gemeente daar in samenwerking met andere gemeenten in spelen?

Zie ook de antwoorden op vraag 1. Er wordt dus achter de schermen al gewerkt aan nieuw beleid. Daar zijn wij als gemeente Het Hogeland onderdeel van. Het maken van nieuw beleid vraagt tijd en een goede afweging van belangen en dient in samenhang bekeken te worden wat Europees, nationaal en provinciaal beleid is. Uiteraard kunnen wij daar (samen met buurgemeenten) eigen regels over opstellen.